

Diplomová práce

Bc. Agáta Hrušová: *Inovativní vzdělávání: Vyjednávání jinakosti*

V Praze 25.1.2018.

Témou posudzovanej diplomovej práce je prípadová etnografia lesnej (distančnej) školy ako príklad heterotopického prostredia. Príklad sociálneho priestoru, ktorý je (v tomto prípade systematicky) vystavaný inverzne k dominantnému modelu vzdelávania.

Autorka vo svojej školskej etnografii ukazuje, že práve v tomto type alternatívneho, ale komodifikovaného vzdelávania, dochádza paradoxne k potvrdeniu neoliberálnych požiadavkov na vzdelávanie, keďže novými imperatívmi (zo strany organizátorov školy a s očakávaním rodičov) sa stáva zodpovednosť, autonómia a sloboda detí. Autorka však ukazuje omnoho komplexnejšiu realitu, kde autonómiu detí stále dozorujú rodičia, a tí sú zase dozorovaní zo strany štátu (napr. situácia preskúšavania). Rodičia tak oveľa častejšie zasahujú do chodu výuky než ich "atonómne" deti. Disciplinovaná je navyše (na rozdiel od „klasickej“ štátnej školy) aj lojalita rodičov k zvolenému prístupu (dokonca môžeme povedať aj k živ.štýlu), ktorí prechádzajú skúšobnou dobou v členstve v pomernej elitnej a triedne homogénnej skupine.

V teoretickej časti sa autorka podrobne a na pomerne veľkej ploche (možno až moc veľkej v pomere k iným častiam práce) venuje predstaveniu teoretických konceptov M.Foucaulta, ktoré jej poskytli potrebný konceptuálny základ k samotnej etnografii. Rovnako tak neopomína „lokalizovať“ svoj výskum smerom k školskej etnografii (ako k tzv.britskej, tak k českej škole).

Veľmi silnou stránkou diplomovej práce je najmä systematická a citlivá reflexia výskumnej pozicionality a situovanosti, ktorá prebiehala v každej fáze spracovania výskumu i vlastného písania textu (napr.redukcie dát za účelom nepoškodenia informátorov). Práca je skutočne dobre nasýtená zhusteným popisom skúmaného prostredia a jeho aktérov, ako aj komunikačným situácií, sociálnych interakcií a praktík. Špeciálnu pozornosť ako vo výskume,

tak aj v samotnej etnografii venovala autorka deťom, ktorým v texte „dala hlas“ a ukázala ich vo výskume ako aktívnych aktérov (nielen ako tých, ktorí stoja v pozadí).

Bc. Agáta Hrušová svoju prácu systematicky konzultovala a poctivo pracovala na finálnej verzii diplomovej práce. Na posledný moment sa jej podarilo, domnievam sa, doceliť pomerne kompaktného a čtivého etnografického celku. Jednotlivé kapitoly nie sú len fragmentálnymi interpretáciami terénnych dát, ale aj vypovedajú o rôznych perspektívach skúmaného problému.

Osobne by som rada našla v empirickej časti väčší dôraz na „komunikáciu“ nálezov z terénu s inými výskumami z oblasti školskej etnografie. Na druhú stranu nechýba potrebné kritické a systematické argumentovanie so zvoleným konceptom školy ako príkladom Foucaultovskej heterotopie.

Bc. Agáta Hrušová predložila originálne zpracovanú prácu (v kontexte českej školskej etnografie), ktorá ponúka zaujímavú reflexiu prípadu vyjednávania inakosti formálneho vzdelávania na prvom stupni -v atypickom školskom prostredí distančnej lesnej školy.

Prácu hodnotím v rozmezí známiek výborne až veľmi dobre s prihliadnutím na študentkyn výkon počas obhajoby.

Mgr. Petra Ezzeddine PhD.

Katedra obecné antropologie, Katedra genderových studií

FHS UK Praha